

4/ 899 962.1-1

ქართული
ბიბლიოთეკა

რუსენ გვეტაძე

ვირეზის
მედიცინა

(ლეკნების პირველი ტომი)

F. 7. 521
3

ტფილისი
© 1924 ©

დაბინდული ძეგლები

აკტორტრეტი

არავის უმლერ გატაცებით ჩენს მუხამბაზებს,—
მახრობენ ცოდვილს ჯოჯობეთის ავი მწერები.
ავგაროზებით კვლავ მატირებს მამის წვერები.
მივანდე ბედი სამუდამოთ წყეულ ჯამბაზებს.

ჩემმა სიდიდემ უფსკრულების პირზე დამაბა.
შიშით მიტაცებს საოცნებოთ მთეარის სერები.
ბშირათ მალონებს გადაგდებულ ვარდის ლერები.—
მაგრამ ამ ქვეყნად, როგორც პოეტს, ვინ დამათასებს!

ო, ჩემი სახე: თეთრი, როგორც სპილოს ეშვები
კვლავ აღარ მომწონს, უნებურათ ღიმილ ნაბედი.
მზურვალე ლოცვით დავილაღე და ძირს ვეშვები.

ჩემი ფიქრები ნისლიანი ვერ არიერაედენ,
და სონეტის ქვეშ უხმოთ იწვის, როგორც აბედი—
ღარიბი გვარი და სახელი: გვეტაძე რაედენ.

მ ყ უ ბ ე ბ ი

(მე და რაედენ გვეტაძე)

ბევრს უნდა მაყრათ წაიყვანოს რაედენ გვეტაძე,
მაგრამ ის ყველას გულს დასწყვიტავს ამაყ უარით.
მეც მინატრებდენ, უკვდავებას რომ გავეტაცე,
თუმცა ორივემ ამ ქვეყანას გადაუარეთ.
ჩენი შეხვედრის ნიშანია მთვარე გვიანი—
(ბევრი მაქვს საქმი, მოქალაქეს—დღე არ მკალია)
გველის ოთახი მოწყენილი და რუხ ქვიანი,
ჩენი ოცნება სანთლის ჩრდილებს უყვარს ძალიან.
თვალდათხრილ რითმებს დავალაგებ ქარვის სუფრაზე
(ჩემი ცრემლებით სისათუთე გუშინდამ დაღბა)
ამ ბოროტებით ნაზი გული მას გაუბრაზე,
მაგრამ არ მინდა ტკივილები დავფარო ყალბათ.
მის სავარძელთან დავეშვები მუხლ მონაცვეთი
ვთხოვ, როგორც ბავში, მაპატიოს ეს შეცოდება.
მეცემა ცრემლი უნებურათ გადმონაწვეთი,—
ამ გულჩვილობას სიბრალული არ ეწოდება.
კვლავ გავშლით რუქას მედიდურათ როგორც სარდლები,
ვეძებთ ქვეყანას არ ნახულს და ჯერ არ გავიწილს.
მაგრამ სოფელი მოსჩანს ისევ ხმელი ხარდნებით
და ვხედავ გაკრულს ძველ ფანჯრებზე ჩემს ლექს გაქონილს.

რ ე ე მ ა ი

როგორც გარისხულს ჩამიკეტეს ყველგან კარები.
ჩემი ოცნება გაბზარული დღეებს აბანდებს.
დავდივარ მარტო და არავის არ ვეკარები,
და მინდა კუპრი გადავისხა მზის შუშაბანდებს.
როგორც გარისხულს ჩამიკეტეს ყველგან კარები.

ჩემს მეფურ პროფილს აღარ ჰშენის ლალი, მარჯანი.
მოუსვენრობით აუტოლდი უბედურ ციგნებს.
მაგრამ მაქვავებს ჭიმერები, ვით შეჰარჯანი,—
ამ ორწოხებში ჩემი ბედი გზას ველარ იგნებს.
ჩემს მეფურ პროფილს აღარ ჰშენის ლალი, მარჯანი.

პირველ ლოცვებით შევიყვარე მე ვაზის ჯვარი.—
გათოშილ სულში ჩაინაცრა კვირტი ატამის.
არავის ხიბლავს სითამამით დღეს ჩემი გვარი—
ჩემით თავდება ბედნიერი ჯიში ადამის.
პირველ ლოცვებით შევიყვარე მე ვაზის ჯვარი.

ჩემი ვარსკვლავი აღარ ბრწყინავს, ოდნავ აშუქებს,
მომგლიჯეს გული შვებით საესე ბნელ მარწუხებით,
ჩემი ლიქსები დავურიგე ბებერ აშულებს,
როგორც დავრიში ვიარები ძველი წულღებით.
ჩემი ვარსკვლავი აღარ ბრწყინავს, ოდნავ აშუქებს.

მთვარის ამოსვლა ნაშუალამევეს

ერთხელ იყივლა სადღაც მამალმა,
შიში იტაცებს ფიქრთა აღვირებს.
ისროლა ბადე მთვარემ ნამალმა,
ერთხელ იყივლა სადღაც მამალმა,
ვერ მარგო სნეულს ღამის წამალმა,
ქაობში გველი ბაყაყს აყვირებს.
ერთხელ იყივლა სადღაც მამალმა,
შიში იტაცებს ფიქრთა აღვირებს.

მე ყველასი ვარ უმადური

მესმის ყოველთვის კორძიანი ხმები სამარის.
უბედურ რაყიფს მახარებენ ძვირფას ზარქაშებს.
ველარ ვაშორებ მოელვარე ხმლის ტანს ქარქაშებს.
ვერვინ გაიგო ჩემი ლექსის სიტყვა, დამარი.

ო, ჩემი სულის კუბო არის ქოში თამარის
და მისი ლანდი თეთრ ლამეში როცა ფარფაშებს
მე ვხედავ „ქორწილს დიდუბეში“ და აზარფეშებს...
მაწამებს ფიქრი ფრთებდაქრილი და უამარი.

წარსულს მაგონებს დიდ ეზოში გამხმარი ბლები.
ჩემი თვალეზი დაღალული ცრემლებით ბრწყინავს,
და ყოველ ლამე მესიზმრება მოხუცი ლედლები.

ჩემს ხმებში ტირის შემოდგომის ნაზი ნადური,
და სიხალისეს გაურკვევი სევდეზი ჰყინავს.—
როგორც ჰამლეტი მე ყველასი ვარ უმადური.

გაბოროცებული ღამე

იოჰანან, იოჰანაა! მსურს იეშპორო ზენს თავს სისხლიანს,—
რისთვისაც მოწვეს მიეცემ საჩუქრად ძვირუას სამაჯურას
ბრავალ მისხლიანს.
ლეჩი დან: „ს ა ლ ო შ ე ი“

ბებერმა მთვარემ აატირა ჩემი მასაფი,
გარიყულ ფიქრით გადახრისას დამიმორჩილებს,
მზეც—შემოდგომის მოღუშული როგორც ყასაბი
ჩემსავით ახმობს ხის სეეტებზე ვაშლების ჩილგუს.
მბორგავ სიციხადით დაღალული მოვსწევ ყალიონს,
მაგრამ უსაზღვრო ღამის სეედას კვლავ გადავებნი.
რომ ეშმაკებმა ჩემი სისხლი უფრო დალიონ
საყვარელ შვილეს მინდა ძილში დავჭრა თავები.
მაგრამ იესო, ხის ჩარჩოდან დამთვლელი დარდის
წამართმევს დანას... და ყალიონს მოენახავ ისევ.
ამ დროს შემოდის სალომეი მუნოსველი. შარდის
და გლიმებით ავ სურვილებს ისევ მომიხეცს.
მიბრძანებს ეშხით: გაეუშალო ლალის ლოგინი
და ჩემი გვარი ვანაცვალო მის მაღალ წინდებს.
მაგრამ დაუნდობს გააბრაზებს ჩემი ბოგინი,
და საწამებლათ დამიტოვებს დ წყევლილ ბინდებს.
ჩემი სულივით ზამთრის ქარი ხევაში ოხრავს.
იოჰანან! მეძახიან ყველა წიგნები.
ო, ეს სახელი განწირული ჩემს გულს გამობრავს
და ამ ტკივილით მოღუნული დიდხანს ვიქნები.

ოცნება სასაფლაოზე მთვარიან ღ.მეში

სასაფლაოზე მიყვარს ღამით სიკვდილის მარში
მუნჯი ლეგენდა ტოტებ დახრილ ალენდრების,
ლოდების სევდა, უჩინარი ნოემბრის ქარში.
სასაფლაოზე მიყვარს ღამით სიკვდილის მარში.
და მკვდართა ბედზე ოცნებობა როგორც სიზმარში.
ხან ფირუზ ცაზე პროცესია მთვარის ლანდების.
სასაფლაოზე მიყვარს ღამით სიკვდილის მარში
მუნჯი ლეგენდა ტოტებ დახრილ ალენდრების.

შემოვიხვიე მწუხარება ვით ჩაბალახი

შავი პორფირი მსურს მოვხადო ღამის აჩრდილებს,
დაეასაჩუქრო მზის სინათლით ბრმა მათხოვარი.
მაგრამ შქირდავი სინამდვილე გულს არ ადილებს
წამების გვირგვინს თან ვატარებ ვით მაცხოვარი.

გამირბის ბედი უღმობელი როგორც აფთარი.
ობდება სული მიუწვდენი და მონავარდე;
როგორც ბესიკის მუხამბაზი და ტრფობის თარი—
ჩემი ოცნებაც დაიფარა დამკნარ ვარდებით.

შემოვიხვიე მწუხარება ვით ჩაბალახი
სიკვდილის ლანდი ჩემს სასთუმალს აღარ შორდება.
აღბათ ამოვა უფრო ლურჯი მაშინ ბალახი
ჩემი ბავშობა როცა სხვაში განმეორდება.

დაგვიანებული აპრილი

ამძიმებს ქარში ლელვების ტოტებს
ჩემი ლექსები როგორც იუდა.
ფანჯრების იქიო არღანი გოდებს
და ციგნის ქალი ცეკვავს ჯიუტათ.
ო, ჩემი ბედი როგორც გელათი,
ჩემი ოცნება—როგორც ერეკლე—
არის ამაყი, (ღირს გასამხელათ)
მაგრამ ტკივილით ვატარებ ეკლებს.
ბევრი ორღობე გამოვიარე
ქიანურივით სული შიტარის.
დაჭრილ ფაქრებით ვარ მგლოვიარე—
ეს იცის მხოლოდ ღამემ ქვითკირის,
გუშინ ქურდები უვლიდენ ეზოს
წელში მოხრილნი ვით ასკილები.
ერთგულ ძალღს სარით მოტყეხეს თეძო,
რომ მოეპარათ ოქროს კბილები.
ნეტავი ასე რატომ გამწირეს
საშიშ სიზმრების მახჩობს ზეწარი.
ისე ჰკლავს უამი ჩემს სახელს მცირეს—
ტყემლის ყვავილებს ვერ მოვესწარი.

სივდის ქარმანდი

უბედურება გველის ყველას, ვიცი ეფუთით.
ხშირათ უცნობი მორიდებით საწამლავს მასმევს.
ნ-ღვლიან თვლებს დამიბრმავეს ვერცხლის ბებუთით,
ის ცოლის თმეზით გამიკეთებს დასაზრობ თასმებს.
ვით რუქაია მაჯადოებს ნაზი ფანდებით.
მის სურათის წინ მლაღავს ლოცვა და მეტანია.
ჰშვეენის ქოშები თეთრ ფეხებზე სირძის კანტებით,
მაგრამ სიმკაცრე მისი სახის ნამეტანია.
ლამაზათ მორთულს, ლილისფერი აცვია მანტო,
როცა შემხვდება არ მაშორებს თვლებს უგეშებს.
მაგრამ იღბალი, როგორც ყაჩაღს ვერც იმან მანდო,
მუდამ მწუხარეს მე ვერავენ ვერ მანუგეშებს.
იტაცებს ქარი ჰირვეული სახლის ძველ ყავრებს,
გრძელ მოლოდინში ტკივილებით მატირებს ბრაზი.
მივალ კიშკართან— შუალამეა, ვერ ვხედავ მგზავრებს.
ო! როგორ მინდა მეხვეოდეს ვით ხარდანს ვაზი...
ალბათ შორეულ მთებს გადაჰყვა ნაზი გარებით,
ეწლება ფეხ-ქვეშ სხვა ველებს ია, სოსანი.
მარტოდ დარჩენილს მტანჯავს ეამი ბნელ ანგარებით
მაგრამ მახარებს მხოლოდ ერთი—რომ ვარ მგოსანი.

მარტოობა შემოდგომის ავდრიან ღამეჲს

მარტო ვარ, მარტო! ღამეა, წვიმა.
სახლის თავებზე ტირის წვეთები.
ხეივან ფოთლები ცახცახით სცივიდა
და ცაზე არ სჩანს შთვარის სვეტები.
ჩემი ოთახის მაღალ კედლებზე
ვხედავ ლანდების თაღ ავგაროვნებს.
ჰკანკალებს სული ფიქრთა ეტლებზე
და უხმოთ ვნატრობ მზიან ტაროსებს.
ქუჩებში ქარი დარბის კივილით,
როგორც უაჩალი კარებს აწვება.
ერთ ქალზე ვფიქრობ ეხლა ტკოვილით:
აღბათ ამალაჲ გვიან დაწვება.
უცებ გაჩნდება ოთახში ყვავი—
შიში ამიჩანს, ავკანკალდები.
მინდა ჭამართ დავიხრჩო თავი—
ვერ მფარავს მამის ჩოხის კალთები.
ვხედავ ეშმაკებს ფანჯრის მინებზე,
ბუხარში კატა ჩამოვარდება.
ობობა მკიდებს ჰერის ფინებზე,
ირგვლივ სიჩუმის კენესა მყარდება.
გაბრაზებული დაიკაენ ცერებს
ვიცეკვებ ლანდთან ცეცხლის მოდებით.

მოვკლავ კედლებზე მძინარე მწერებს
და ხატთან მივალ დაჭრილ გოდებით.
აფანთებ სანთელს ახალ წვალებით,
ვიჩოქებ ფრთხილათ და როგორც ბერი—
ღმერთს შევსთხოვ შევლას გარდაცვალებით
ემღეფა ოთახს კვლავ ძველი ფერი.
ისევ მარტო ვარ! ღამეა, წვიმა,
სახლის თავეებზე ტირის წვეთები.
ხეებს ფოთლები ცახცახით სცივი
და ცაზე არ სჩანს მთვარის სვეტები.

სასაფლაო და ყვაეები

რუხი კედლები, ხავსიანი თლილ ქვის ტრაბელი,
 ხის ჩარჩოებში უძიმით ტანი მტვერიან ხატებს,
 აღარ იხარებს დიდი ვერხვი გადანაბელი.
 ძველი საყდარი დანგრეული უყვართ შავ კატებს.
 სურნელს არ აკმევს ია ნაზათ ანაყვაეები,
 და სამრეკლოზე ჭოტი სუნთქვას ოდნავ აქშინებს.
 სასაფლაოზე ოცნებობენ ღამე ყვაეები,—
 მძლავრი შრიალი მათი ფრთების მგზავრებს აშინებს.
 დააქვთ ყოველ წელს შესაწირი ნადისიანებს,—
 და თითქოს შველით, ვით მოფურჩხულს ლოცვა, ზერანი;
 ღმერთს აიედრებენ ნათესაეებს და მისიანებს,
 წმინდა გიორგის თურმე აქ ჰყავს ხშირათ მერანი.
 არ ემეტებათ რაც რამეა სულის მაქნისი,
 მაგრამ ყვაეები პატრონობენ აღსაელის კარებს.
 მათი თვალები მკვეთოი არის, როგორც სახნისი.
 ატირებს ქარი ბნელ ღამეში გატეხილ ზარებს.
 ისმის გოდება ნალვლიანი საღვთო ოდებზე,
 საკმეველის კვამლი ველარ აღრჩობს ცოდვილ ამურებს
 დავიწყებული სახელები ტირის ლოდებზე.
 კეთროვან ვირის საზარი ხმა აფრთხობს ღამურებს.
 ზამთრის დღეებში როცა არის წვიმა და ქარი—
 ბრმა მათხოვრები უიმედოთ ფიქრობენ დარზე.
 სახლებზე კვამლი, დახურული ფანჯრები, კარი.
 სხედან ყვაეები გარინდებით საფლავის ქვაზე

F 7521
3

მკვდრებზე ოცნება, ცრემლი, დარდი, ყოფნა მარტივი,
მძიმე წუთების უფერულათ განმეორება,
მოუსვენრობა, ხასიათის შეცვლა მარტივით—
მტანჯავს და უხმოთ მაკანკალებს ავი ზმორება
ვატყობ: ყვაევი მიყურებენ მუდამ უნდობლათ,
ახ თითქოს უნდათ, რომ დამღუპონ ფიქრში ტრიალით.
როცა ლამდება და ოთახში მარტო ვარ, ობლათ—
სასათლაოდან მეძახიან ფრთების შრიალით.

ქართული
ბიბლიოთეკა

ლელვიან ფოთლები

სიყვარული მოყარტით

პიანინოს ხმას გავიგონებ მაღალ სართულით,
 უცებ ვჩერდები: ქალწულები თითქოს სტირიან.
 წაიღებს ფიქრებს ელექტრონის ცხელი მავთული
 და როგორც ქურდი დავიფარავ სახეს კირიანს!
 ღია ფანჯრიდან მეძახიან ყრუთ კლავიშები—
 ფერპკრთალ დამკვრელის მომინდება მწუხარე ცქერა.
 ვდგეარ ქუჩაში მოღუნული და ნაფიშები—
 უცნობს მაყვარებს პიანინოს სათუთი ძგერა.
 ითხოვს ლანგარით საყვარელ თავს როგორც სალომე
 უცხო ასული, დღალღული უჩვევ ცოდვებით.
 ჩნდება ფარდებზე, მინდა მივსცე მის ლანდს სალამა,
 მაგრამ მოცარტის აღარ მესმის კენესა ბოდვებით.
 სიზმრის სურვილით შუალამისას დააქრობს სანთელს,—
 აღბათ აზმორებს და ფიქრების ტევრში ვეხვევი.
 როგორც ადამი შემოდგომას ვნატრობ წინანდელს
 როცა უშიშრათ შრიალებდენ ქარში ლელვები.
 და ვბედავ ასულს დასვენებულს პიანინოზე,
 სდუმს კლავიშები ნაზ შეხებით გახეხილები.
 ვილოცებ მისით სონეტებში ქალწულ ნინოზე
 როცა კვლავ მთვარე გაიშლება ვით ხეხალები.

კ ე ნ ტ ი

ბევრს სურს ყავდე ცოლათ—
დამწვა შურის კირმა.
მოსჩანს ელვის ზოლათ
შენი ქოშის სირმა.

ღიმილს ბავშიც გიქებს,
ვიყო შენთან ნეტავ.
მე ყოველთვის ვიგებ
როცა კარებს კეტავ.

და მოვდივარ გვიან:
შენთან ვეძებ კაინს.
ვინ ვარ, ან რა მქვიან
ახ, იცოდე შაინც.

მამადავითმე

აღმართზე შენმა მუხლის სინაგრემ
და გალიმებამ ზღაპრულ არეში
უიკრათ ფიქრის მწვერვალს მიმაკრეს
ვით მონასტური დავით გარეჯის.
იყო მთაწმინდა უფრო მაღალი
ძირს ვარსკვლავები ჩამოეყარათ,
და ბარათაშვილს მთვარე ახალი
ქორის ფრჩხილივით კვლავ მოეხარა.
გვფარავდა ღამე გადაუბანი
გვქონდა მოწყენა ოცნების ნაღმათ,
გვახსოვდა თოვა, ვარდის უბანი
და მიყვებოდით ბილიკებს გაღმა.
ელოდა ჭოტი გუმბათის თავზე
მოწყვეტილ ვარსკვლავს, ოქროს ძაფანს.
და მოგვეწონა უცნობ საფლავზე
სიტყვა: „ზღაპარი“ ეპიტაფიათ.

ო ნ ი ნ

ლელვების ჩრდილში ხარ მზესავით მკერდ გაღვლილი
თეთრი ვირები შენს გარშემო უხმოო დადიან;
გათრობს სამოთხის ყვაფილები, მწიფე ხეხილი,
გშეენის ღიმილი, როგორც ხმალი ამაყ დადიანს.

შენი სიმღერა ახლად აყრილ ვაზის რტოებით
ჰგავს შემოდგომის უკანასკნელ ფოთლების მოთქმას.
იგონებ წარსულს თვალთა ტბების გაფართოებით
რომ სიყვარულიც დაავიწყდა დაღუპულ ძოდგმას.

მორბიან ტყიდან დაისრული ნაზი შველები,
და ხის ტოტები იღუნება ბნელ ავგაროზით.
თავგანწირული შეშინებულს მოგეშველები:
შენი თვალები დამტანჯავენ უცხო კაროსით.

გაყვები ერთგულ ნწევარივით შენს ციურ რონინს:
თითქოს ავმადლდი როგორც ქრისტე მწირ სამაროდან,
მინდოდა ბედი გვირგვინების მარადო ონინ,
მაგრამ ეშაფოტს ამ სურვილმაც ვერ აშარიდა.

მესტები

დიდ მარხვაში ბალ-მასკარადს მართავენ
და გავიგე შეგიკერავს მესტები.
შენს მზადებას სხვანაირათ მარტავენ.—
იპ მასკარადს რომ დავესწრო ვეცდები.
შენზე ფიქრმა სული სევდით მოქობა.
დამრჩა ოხვრა შენი ტრფობის ქირაში.
როს ბაბუა საშიშ ზღაპრებს მოყობა
მამარხულებს თვედროობის მირაჟი.
ხვალევე ვნახავ უსათუოთ მარჩიელს
და გავიგებ: ვინ გყავს დასაფიციარი.
თუ სხვა გიყვარს, მე მადარებ ნარჩიელს—
სჯობს გამიტყდეს დანიით გულის ფიციარი.
ტკბილი არის, ვით ყანაში სამხარი
შენი ნაზი ლაპარაკით დათრობა,
თუმცა ჩემთვის არის დაუსამხარი—
მასკარადზე ვერ გავიწვევ ხათრობას!
მსურს დაგაბა, მაგრამ გაიქაჩები;
როგორც მავრი ექვებს ველარ ვიცილებ.
როცა წვიმს და ბნელში ცეკვავს ქაჯები
თბილ ბუხართან როგორც კატა ვიძინებ.
მიყვარს რითმა შენებრ გაუგონარი
როგორც დედას პირველ შვილის დარწება.
მესიზმრება შენი თმების ზონარი
და მესტებით გავხარ გრძნეულ არსებას.

ქ ს ე ნ ი

შიშველ ფეხებით, თმა გაშლილი, კაბის ამარა—
დახვალ ზმორებით, ვით მხევალი სპარსულ ნოხებზე.
თავშესაქცევით ლეკვს აწვალე, აბამ ქამარიო,
ხან ეკლებს ითვლი, მოწყენილი ვარდის ჯოხებზე.
თეე არ გიყვარს ქალბატონო, ვნების მოლარეს,
ლამის სიჩუმე აგატირებს სურვილის დაღლით.
ოქროს სიზმრებში შიშით ელი გრძნეულ ოლარებს,
და ღვთისმშობელი სათნოებით გიკჭერის მალლით.
მოვალ ქურდივით, შენი სახლის დახურულ ფანჯრებს
ველურ ყვავილებს ჩამოვკიდებ ძვირფას ბარგებათ.
ამ დროს უეცრათ გადმოისერი ფრთაშესხმულ მარჯნებს,
მაგრამ ღამეში ჩემი ლანდი დაიკარგება.
და იქნებ ნანობ, რომ უცნობი ვერ დამიბარე,
მე მიერბი, რატომ! თვით არ ვიცი, არ გამეგება.
რა მინდა, რა მსურს! ო, უფალო შენ დამიფარე,—
ვინ იცის წესი მე უბედურს სად ამეგება.

კვირედი ორშაბათი

გაღმა კლავიშებს ტირილი აყვა,
ლამეს მოქონდა ხმები ქარსავით.
ო, რიგორ უნდა სულს შენი ნახვა,
შენი ღიმილი დაუთარსავი.
ამ ლექს უცნობი სტრიქონებს მოხვეს,
შიშით ვკანკალებ ხელაპყრობილი.
და დავინახე ხავერდის ნოხზე
ლეღვის ფოთლებში შენი პროფილი.
მოედვა ცეცხლი წიგნებს მტვერიანა
და ელექტრონი იქცა საკირეთ.
დავკეტი კარი, გარეთ მტერია—
შენი თვალები მინდოდა სარკეთ.
მაგრამ ვილაცა გასტეხავს მინას:
და... ვეცი კატას, უნდა გავფატრო...
და ეხლა ვფიქრობ, რა უთხრა დილას
მოკლეულ კატაზე ჩემს სახლის პატრონს.

წ უ ლ ე ბ ი

სხვისი თვალების დასათხრელათ ცეკვაედი ალბათ
და უნებურათ დაგიძალე წულები სიომის.
მას შემდეგ ბევრი ღამეები გოდებით დალბა—
მაინც ვერ ვნახე ნაფეხური დაჭრილი ირმის.
დარჩება ზღაპრათ ჩვენი ფიქრი ფერეიდანზე—
იყავი ადრე სიხარულის უცხო დიანა.
მწიფე ღელვების სურნელება გეფრქვია ტანზე.
ვამბობდით ლოცვებს სხვა მთვარეზე იმედინათ.
მაგრამ ოცნებას მორიელმა გული გაუბო.—
თეთრ ვირის ყურებს მაგონებენ შენი წულები—
ხან სასთუმალთან მისვენია ვით ორი კუბო,—
ველი სასწაულს მოხრილ ბედით შენაწუხები.
თითქოს დავკარგე ყველაფერი ასე იოლათ,
ებლა შენს ღიმილს ყვაელოვანს ვიმიცებ განგებ.
როცა მოდიხარ თილისმებით როგორც ჰიოლა
შუშაბანდებში კვლავ ჰყვიან ფარშავანგები.
ოქროს სიზმრებში შვებით გიციქვრ ღმერთის თანაბარს,
მაგრამ მტანჯავენ განწირული ხმები ერთბაში.
და ვით ნაეები დარჩენილნი ზღვის ანაბარათ—
შენი წულები დასცურავენ ცრემლების ტაში.

უსიყვარულო ღამე

ველოდი შვებით
როცა მთვარეს ჩემს ოთახში შემოყვებოდი,
როცა კარები სხვანაირათ გაიღებოდა,—
მაგრამ ფანჯრები შეიფოთლა მკვდარი შაშვებით
და ყვავილებს ობობას ქსელი შემოხვეოდა,
რომლებსაც ხვალ ქარი წაიღებს.
მოემტვრა ფრთები სურვილს ჟინიანს—
დატვირთულ ვირებივით მიდის წამები.
და მეშინია—
თავისმკვლევლებით სავსე არის ყველა შუკები.
აღბათ ჩემს სევდას არც შენ იწამებ,
რომელიც მიჰყვება ძველი გაზეთის აბაჟურით განაშუქები
ამ სტრიჰონებს—
ვით გაქცეული ტუსალები გარჩენილ ხეს ჩატეხილ ხიდზე.
ეხლა ჩემს ძახილს ვინ გაიგონებს:
ამ შუალამისას ეს კედლები გავს კუბოს ფიცრებს.
ულმერთო სახლში გამეტებით ვიკბინე თითზე
და სიყვარული გავატანე საათის ისრებს.

დეკემბერი

აღბათ იყიდი კაბას ძვირიანს,—
 ვიცი ალალო რომ გახალისებს,
 მე კა უბედურს, ვით ლოთს წვირიანს
 ვერვინ მაშორებს თვალზე ალიზეხს.
 შომიტანს სიზმრებს თეთრი ბალებით
 ქრისტეს ბავშობა და ნაზი ნირი ..
 მაგრამ მოკვდები მე გაბახებით
 როგორც მოხუცი შეშლილა ლირი.
 გაყვიდი ბეჭედს შენგან ნაბედებს,
 თუშცა უშენოთ არ გამეძლება.
 ო, ლეთისმშობელი ხიფათს მათეთებს —
 მას ჩემს სატირლათ მუდამ ეცლება.
 როცა სურნელ თმებს ფრთხილათ იკეთებ
 ვით ღმერთის სარძლოს გშენის მირონი,
 ჩემთვის სამოთხე კვლავ იკეტება,
 მტანჯავს ფიქრები უნაპირონი.
 მომგლიჯა ფრთები მოვარდნილ ქარმა:
 თეთრი გიორგის შემშურს მერანი.
 მაგრამ მაშინებს ოხვრა არმაზის:
 ღოსჩანს ქვეყანა ძველი ვერანი.
 ანგლოზ რითმებს ვეძებ ვით იღბალს,
 და საოცნებოთ კიდევ შემფერი.
 მტანჯავს—როს კატა მზეში პირს იბანს
 რადგან გიყვარდა შენ დეკემბერი.

მთვარე და ქორის ფრჩხილები

შემოვა მთვარე მოღუნული ღია კარიდან
 და შემოაყვანს თვალახვეულ მწუხარე მგზავრებს.
 დაწყველილ ოთახს თავის ბედი არ მოარიდა,—
 თავახდილ კუბოს სანუგეშოთ დაათოვს ქარვებს.
 შევხედები ლოცვით ასაბიას ვით მედავითნე
 და ახალ ფსალმუნს წაგიკითხავ ისევ კანკალით.
 მაღალ ცხედართან მოგონება ცრემლით დავიდნე.—
 არ არის ჩემთან მთვარის მეტი კაცი კაკალი.
 ბევრი ფოთოლი ბავშობისას დამიცუნია,
 ალბათ ჯერ კიდევ დიდხანს ვივლი ქვაფენილებით.
 მაგრამ საუნჯე ამ კუბოში მე მისვენია:
 შენი სურათი დავიწყებულ მამის ქილებით.
 და ქორის ფრჩხილებს ქვის ვაზაში ვარდათ შენახულს
 შენს სასაულაოს შემოვავლებ ძვირფას მესრებათ.
 ვიგლოებ მარტო მოჩვენებას ლაწვებ შელახულს,
 ამ გასვენებას მხოლოდ მთვარე თუ დაესწრება.

ზამთრის ღამე

ცა გუმბათებ დანათოვი—
შენს ღრმა თვალებს მომაგონებს.
წამი სიზმრით დანატოვი
ჯერ გაუშლელ ვარდს მაკონებს.
დავიფიწყო მინდა ბედი,—
მუქ ყავისფერს ვსწევ სიგარებს.
ხან ვიმღერი როგორც გელი,
გული სევდას არ იკარებს.
მიყვარს ფიქრი ნაკვირტები,
მაგრამ ზამთრის ღამე ზღაღას.
მიმქრალ ბუხარს ვაკვირდები
და ნაზ ხალისს სევდა მალავს.
ძაღლის ყეფას, მამლის ყვილს
ქარი ახლის ფანჯრის მინებს.
ველარ ვიტან გულის ტკივილს
სული ჩემი ყრუთ ქვითინებს.
მტანჯავს შიშით სიმარტოვე
ვით მოგზაურს მთის ნაპრალი.
ვხედავ თითქოს მიმატოვე,
თითქოს გავხდი შესაბრალი
ახ, ოცნება სათნო, ნაზი—
დამეფერულა მწუხარებით.
ტყდება ცაზე ელვის ხაზი,
და შენ გელი მღუმარებით.

3 6 2 8 8 0 6 0 2 0

ჩემი ბავშობა სოფელში

ღამემ ფიქრები მოჰკრიბა
დამკნარ ვარდებით ნაფენი.
ჩემი სოფელი ოკრიბა.
ბავშობა მზეში ნარბენი.

ღრუბლებში მთვარე ახალი
ვირის ნალივით პატარა.
ძღვენით შოვიდა მძახალი
და ცხენით დიდხანს მატარა.

კვირეს ქორწილით მთელ სოფელს
ახარებს ჩვენი კერია.
და ქალამანი მეზობელს
რა კარგათ შეუქერია!..

რძალს მოჰყვა ბევრი ამაღა,
ღებები დაულამბავი...
შემდეგ ცრემლებმა დამალა
ჩემი ბავშობის ამბავი.

წმინდა კვირიკე

მითხრეს: გიშველის წმინდა კვირიკე
 რადგან ნადისის გახრჩობს ზარადი.
 მე ეს ამბავი ავიკვირიკე,
 მაგრამ კვლავ ვნახე გუშინ ზარათი.
 მამამ მიაართვა შენაპირები,
 სანთლებს ეკიდა დედის თითებზე.
 თვალეში ჰქონდა ხატს საფირები,—
 ვფიქრობდი შიშით წმინდა მითებზე.
 ლოცვაში ეხლა ბევრს ვედავები.
 საყდრის თალებში ვილაც სტიროდა.
 ველოდით შვებას დახრილ თავებით
 შორეულ ქვეყნის სანაპიროდან.
 უცქერდი ქალწულს ნაზ ფერდებიანს,
 მის თხელ ტუჩებზე იყო თავლები.
 მივხვდი: რათ სთხოვენ როს ბერდებიან.
 მას მფარველობას მანდილ დაბლები.
 გუმბათზე ქარი დალლით ჰკიოდა,
 სათუთათ კრთოდა სანთლის ჩრდილები.
 საკმეველის კვამლი ისე დიოდა
 როგორც გაშლილი ბამბის ფთილები.
 დედა შესთხოვდა ხატს ფეხშიშველი:
 ცოდვილებს მაღლი შენ დაგვირიგე.
 იყო სინაზე დაქრილი შველის,
 და სასოებით წმინდა კვირიკე.

ქ ე თ ე ვ ა ნ

აღარ მაქვს გული ლექსის საწერათ
ბოროტმა მგზავრმა მომიგო შანი,
დაშრა უცრათ ოცნების ფშანი—
ცივმა აკვანმა გული დასერა.

გდება ცრემლი თვალებს ფაცერათ
რომ ვერ გიშველა ნაკურთხმა შანამ.
პატარა ხელებს წაერთვა ჯანი
და გადამრუნდა მზე აღმაცერათ.

როცა ამოდის მთვარე უდაფნო
და სსაფლავს ჭიშკარს ქეტავენ —
საკვდილი მიჭერს მტანჯველ აღვირებს.

აბ, ეს ქვეყანა იქცა უდაბნოთ
და შენს მაგიერ შვილო ქეთევან
ვეთამაშები პატარა ვირებს.

მწუხარე პეისაჟი

დავტოვე ეზო მე ვაზიანათ
და ვერაფერი ოჯახს შევმატე.
ამას ყოველთვის, თავაზიანათ—
მისაყვედურებს მოხუცი მათე.
ო, ეს სახელი საყვარელ მამის
მიფარავს მუდამ ვით ავგაროზი.
მისი თვალეზი სავსეა ნამით
როგორც სევდებით ზამთრის ტარსი.
ნეტავი ქვეყნად ისე ვივლიდე
რომ ნუგეში ვეცე მოხუცებს მაინც.
ვაცი მწუხარე დედა ივლიტე
მახსენებს, როცა მორეცხავს საინს.
ჩემი ერთი ძმა: მორბევი ნიკოლოზ
კეთილ მშობლების დარდის დამწველი,
ვინმემ სიციოცხლე რომ ჩამიქოლოს
იქნება ჩემი ბედის დამცველი.
შევწირე ყველა მე პოეტობას —
არაეინ მინდა ამ ქვეყნად მყავდეს.
ეხლა ჩემს გვარში ვჩემობ მეტობას—
ალბათ დამწყველეს რომ ნერონს ვგავდე.
შიშით მოველი უცნობის ბარათს,
დავკარგე სულის ყველა საფარი.
და მეჩვენება გატეხილ ფარათ
ჩემი ცხოვრების მოკლე ზღაპარი.

შალვა კარმელს

დაგვდევს სურვილი ყაჩაღ ლეკივით,
ფიქრი გვეხვევა როგორც ფათალო.
ჩვენი ოცნება ქალის ნეკივით
არის სათუთი და უბადალო
ჩვენ ყველა გვიცნობს ნაზ პოეტებათ,
ვართ ამაყები რითმის მიგნებით.
როდესაც ჟანგი სულს მოედება
მაშინაც ალბათ ერთად ვიქნებით.
შეილის ნათლიას როცა მარკიზამ
გატკინა გული, ცრემლი დაღვარე—
ჩემმა ნუგეშმა გაგანარგიზა,
წმინდა მირონი ბევრს შევაყვარეთ.
ერთმანეთისთვის არ გვსურს ზიანი
(კეთილი გული გვაჩუქა ბუდამ)
და ქუთაისი თავაზიანი
ამის მოწამე იქნება მუდამ.

ლაქე სოფელში

ღამე მოწყენილ ამალით,
 მთვარის თერმკრთალი სინაზე.
 მწყეპსი დამწყვარი მზის ალით,
 ირმის ჩლიქები სილაზე.
 მამლის ყვივლი უღონო,
 ძაღლების ყეფა მწუხარე.
 კოტის ძახილი უკონო,
 სოფლის შარავჯა მდღემარე.
 ისლით ნახურავ სახლებში
 მიჰქრალი კერა და კრაქი.
 ძველი სიზმრები ახლებში,
 ნადული ქოთნით და წაქი.
 ბაყაყების ხმა უსვენი
 წყნელის ბოსელი და ქართა.
 პირსა და ლხინში ურცხვენი
 მარნები, ღვინო ძველს გარდა.
 სამრეკლო, ქვის ეკლესია,
 სიჩუმე სასაფლაოსი.
 ხის ჯვრები როგორც წესია,
 დამლონებელი ქაოსი.
 ახალ საფლავზე ვარდები
 მზის ტოტი მთვარის სხივებით.
 შინ ქირისუფლის დარდები,
 მდინარე დამბულ ტივებით.
 შეშლილი ქალი საბრალო
 ხან ორლობეში იმღერებს.
 ხან ამბობს: „ვის დავაბრალო!“
 ხან ჰკვივის, იგლეჯს თმის ღერებს.
 ხან სიცილს აიკვიატებს
 ხან თვეებს ითვლის ათამდე.
 ხან თავს კაკლის ხეს მიადებს
 და ტირის განთიადამდე.

საზიარის მუხანი . . .

შეუბარება ტფილისით — პავლე ინგროვის

დაქრალი სანთლები

შენი თვალები მაფიქრებენ ვით თიმსარები,
და უცხო ასულს გემონები აშარას, ცფიერს.
მიცნობენ, როგორც ღამის სტუმარს ღობის სარები,
ახ, სვედიანი ხეტიალში ვკარგავ ნაზ იერს.

როგორც ცოდვილმა დავივიწყე საყდრის ზარები,
უკანასკნელად მინდა რამე გითხრა კაღნიერს.
ისევ შეხთან ვარ შორეული, უგზოთ ნარები,
მაგრამ აღარ მაქვს მწველი ვნება ვით მოხუცს, ხნიერს.

ყველას იყვარებ: პოეტს, მდიდარს, ღარიბებს, თერძებს,
და შენს ღიმილში ინისლება მზის ტაროსები.
გაქვს მოღერილი მკერდ-კისერი, ვით ამაყ ვერძებს.

ო, აღარ მომწონს მე შენს ტანზე ლურჯი მანტია,
ვით ხატთან—ზეთი და სანთლების კვიპაროსები
შენს სურათის წინ ჩემს ოთახში აღარ ანთია.

მ ა ვ რ ა

ერთი ამბავი გავიგე ქარში,
 და არ ვიცოდი ძვირფასო მავრა—
 თუ გიშრის თმების ღამე მარმაში
 სხვისთვის გინდოდა ოცნების ყავრათ.
 ო, ცოლი არ მყავს შენზე ნაკლები,
 შეილებზე ლოცვით ვინახავ მარხვას,
 მაგრამ მზიბლავდი გრძნობის აკლებით,
 ეხლა ურჩობა უჩემოთ გმარხავს.
 გშვენოდა ნაზი პატიოსნება
 როცა პირველად მე შემეყვარდი,
 და წმინდა იყო ჩვენი ოცნება
 როგორც მცხეთაში მაცხოვრის კვართი.
 გადაეთვარა მზეს ანაფორა,
 ლოცვას შეუღდა ღამის ხუცესი,
 მე შენზე ფიქრმა კვლავ გამაფორა
 და მებრალები რომ ხარ უწესო.
 აღარ მიგიგავს ტუჩები ქვიშნას,
 ო, მავრა, მავრა, შენი სახელი—
 დამრჩა წარსულის გულდამწყვეტ ნიშნათ
 როგორც სიზმარი. თვალის გახელით.

აღდგომა ღამე

საყდარში ვიდექ, როგორც უცხო განმარტობით,
მზიბლავდა ლოცვა მღვდელ-მსახურთა და ლიტანია.
მაცხოვრის ხატი შემკობილი ვარდის რტოებით—
მასზე ოცნებით ბევრი სევდა ამიტანია.
იქვე ასული ლოცვილობდა ვით მონაზონი,
ოქროს საყურე გამოჰკრთოდა შავ თხელ მანდილში.
ფერმერთალი სახე და ბივრიტის თვალნი ღაზონი—
ხედვას მტაცებდა აბორგებულს, რალაც წადილში.
თქვენ!? ქრისტე აღსდგა!—ყრუთ მომესმა ხმის აჭავებით
და ჩემს წინ იდგა ის ასული, როგორც ფარეში.
ძლივს უპასუხე: ჭეშმარიტად, მორთულს შავებით
და მაფიქრებდა უჩვეულო გრძნობის თარეში.
ვიცანი. გვიან. და ავტირდი. საამო სეღის
კვლავ აკიაფდა ძვირფას თვლებად სათი, გუჰარი.
ვთხოვე დარჩენა და მიზეზი თალხ სამოსელის,
მაგრამ მწუხარემ მიპასუხა წყნარი ხმით უარი.
მლოცველი ხალხი იშლებოდა მზიარულ სახით,
იგიც წავიდა, არ მანუქა სიტყვაც კი ერთი.
მხოლოდ შემიპყრო საბრალო ტყვედ თვალების მახით,
საყვედურებით მოვაწყინე მღუმარე ღმერთი.
გარეთ გამოველ, ყვავილობდა სუნთქვა აისის,
სურნელოვანი და წარმტაცი კრთოდა ტაროსი.

ქართული
ბიბლიოთეკა

გაშლილ ბუნებას ეზვანოდა კოცნა მაისის,
და ოდნავ ქროდა ლალის სუნთქვა მზის მარაოსი.
წარსულზე ფიქრი მაწამებდა, ვით სნეულ მზედარს.
ვეფებდი უხმოთ, ველარ ვპოე ჩემი მღურავი.
ის ჩემთან იყო ოდეს მუდამ, ეხოლა ვერც მზედავს,
მხოლოდ აჩრდილი მისი თან მდევს ჩადრის მღურავი.
და ვკვითინებდი, საამოთ კი რეკდენ ზარები.
ყველგან იძახდენ მხიარულ ხმას: გრძნეულ ალავერდს.
მაგრამ ამ სიტყვამ მე დამიხშო ლხენის კარები,
და სახე ჩემი დასეტყვილი გავდა მკრთალ ხავერდს.

ს უ ლ ა მ ი ტ

და ვცხოვრობ მარტო, ცრემლში ნაბანი,
ვინა ვარ, რა ვარ! ვდარდობ სულ ამით.
რისთვის დამტოვე, როგორც ჯაბანი,
მითხარი რამე ჩემო სულამიტ!
ლამე ლოცვის დროს მესმის ოსანა,
ვით სოლომონი გიშლერდი მარად.
შენთვის გაზხადა ლმერთმა მგოსანი,
მაგრამ ოცნება მიქციე არად.
ო, ძუძუები,—ქარვის მტევნები—
დამთრობი არის ლეინოზე მეტად.
როგორც ჯაშუში აგედევნები,
როცა ქუჩაში მიდიხარ კენტად.
თითებზე გშენის ბეკდის ძოწები,
თვალებს მიბრმავეებს მათი სინაზე.
შენ გეჯავრება ჩემი ძონძები,—
მიყვარხარ მაინც, თითქოს ჯინაზე.
და ვცხოვრობ მარტო, ცრემლში ნაბანი,
ვინა ვარ, რა ვარ, ვდარდობ სულ ამით.
რისთვის დამტოვე, როგორც ჯაბანი,
მითხარი რამე ჩემო სულამიტ.

ქ ა ქ ი ლ ა

მოუთმენლად მინდა, ვიყო შენი ქმარი,
მაგრამ ფიქრს ვერ გიმხელ, ვიტანჯები ნასათ,
გულს მიწალავს სევდა, როგორც ძველი ძმარი,
ო, შემეძლოს მაინც გაგიხდიდი ხასათ.

მოუთმენლად მინდა: ვიყო შენი ქმარი,
მიხაროდეს ლამე, სიახლოვე ბინდის —
როკი გავლო თრთოლვით თხელი შირმის კარი
და ავხვეტო მტვერი შენს ტუჩებზე შინდის.

მსურს შევიხო შენს ტანს, ხელს რომ ვერვინ ახებს,
მაგრამ ფიქრს ვერ გიმხელ, ვიტანჯები ნასათ,
ან არ მქონდეს ვნება, ვით დაკოდილ ტახებს,
ან და რომ გიყილო, ღირდე რამე ფასათ.

როცა სატრფოს ტანათ ხელთ მიჰვირავს თარი,
უიმედო ჰანგი მიორკეცებს ვარამს.
გულს მიწალავს სევდა, როგორც ძველი ძმარი,
და ვაკუნტებ სურვილს, რომ ავშორდე არამს.

შენი თვალთა ხედვა ფრთხილათ მასობს შანთებს,
და შენს მარწყვის ტუჩებს ვგრძნობ ვერ ვიხმარ თასათ.
ჩემს ოთახში ბნელა, სანთელს არვინ ანთებს.
ო, შემეძლოს მაინც გაგიხდიდი ხასათ.

ი ის კ ა ნ ა

არ ველოდი და უეცრათ
იის კონა მომიტანეს.
სუროს ნეშო ჰქონდა მესრათ
სურნელოვან ვარდებს მწვანეს.
და არ ვიცი: სევდით მკრთალი
თუ გინ დადის ჩემთვის ცალუათ.
მახსოვს ერთი ნაზი ქალი
მან თუ მოძღვნა ია ალბათ.
როს ავაგეს ვაზა წყალით
ია ჩავდე ძვირფას ღილათ,
მისი ლანდი რაღაც ძალით
ჩემთან იყო ამ დროს ფრთხილათ.
მაკრთობს მისი თვალთა შეხლა,
როგორც კატის ყრუ კნავილი.
ახ, როგორ მსურს ვნახო ეხლა
ვინც მომიძღვნა ეს ყვავილი.
ვერ ვისვენებ, ია კქნება
დავემსგავსე ბედის ურჩებს.
და მათრთოლებს შორი ვნებჲ
როგორც ქარი გამხმარ კურჩებს.

ხავერდის ქალი

სიკვდილის სუნთქვა აფართოებს ღამის ლაყურებს,
ზვიად გუმანით ვიარები გიჟთ მუშაბახი
მაქვზებს ეინი რაყიფობის სახელ ნაბახი,
მაგრამ საზღვარი დღელილ გრძნობებს ჯზმით აყურებს.

ხავერდის ქალი აბოროტებს ქალაქს და ქუჩებს.
საბედისწერო ასპარეზე მელის ყაბახი.
უკვდავ ლექსებით მომლიმარი დავსწვი თაბახი.
—ჩემი ფიქრები დაემსგავსენ გამზმარ ალუჩებს.

შის ღრმა თვალეზში სონეტებით ვამთავრებ მითებს,
ვით ქვრივ დედოფალს მეტად ჰშვენის შავი პროფირი.
მაბრაზებს, როცა სალამის დროს კოცნიან თითებს.

მწარდება მისგან მონაძღვენი ალიბუხარი,
და ბედი ჩემი, ყველასაგან უარყოფილი
მასევედიანებს, ვით ზამთარში მცხრალი ბუხარი.

ნინო ჩხეიძე

აბოდებს ქალაქს ცოდვები ღამის,
მთვარის სირსვილი ედება ქუჩებს.
აფიქრებს მგზავრებს სიავე წამის,
და იხურავენ ქუჩდები ზუჩებს.
პატიეობს სურვილს ძველი მარნები
და მსახიობებს აგიეებს ღვინო.
აფიქრებს თეატრს რუხი ფარნები,
ამუნჯებს დარბაზს ღიმილით ნინო.
ვით ჰური მოდის სევდიან სახით,
ადარდიანებს მდუმარ კულისებს.
ატყვიეებს ყველას უჩინარ მახით,
ანსხვარევს ყველაფერს, რაც აგულისებს.
მეფურ მოწყენით ამაღლებს სცენას,
ბრძანებლობს სარდლებს, მონა ხადუმებს,
ხან დანანებით ეძლევა ღზენას,—
მრისხანე სიკვდილს თვის წინ აღუმებს.
ხან კრილოსანს მარცვლავს თითებით:
აქვს მწუხარებუ გადუჩვევ ნირათ.
ძვირფას ქალბატონს ნაზ მორიდებით,—
როგორც ზეინაზს ვიგონებ ხშირათ.

ქარვის კრილოსანი

ქარი თითქოს წუხს, როცა ბალში კვდება სოსანი,
და მეც მალონებს გაურკვევე სევდა მეფური.
ჩემს მარტობას ანუგეშებს კრილოსანი, —
მისი სიპკრთალე მიმზიდველი და უნებური.
ვგრძნობ: ყველა იცი რაც სიმდიდრე მე მამაღია,
და ნაზ სიყვარულს (ასე ვფიქრობ) თითქოს მპირდები.
მაგრამ თუ ღმერთმა შენზე ფიქრი არ მაპატია —
სანატრელ წარსულს მოვიგონებ და ავტირდები.
ვეძებ ღამეში ბედის ვარსკვლავს, ვით გარეწარი.
შენი სახელი მე დავარქვი ამღვრეულ ქარვეგს.
როცა იხევა ნაშუაღამივს მთვარის ზეწარი —
ჩემი თვალები დაეძებენ შენს ზღაპრულ კარვეგს.
ო, ჩემს სიყვარულს ნუ ინებებ გემუდარები,
რადგან მე ჩემს თავს კეჟა შეშლილ ჰამლეტს ვადარებ.
მაგრამ სანამდი მეყვარება საყდრის ზარები —
ამ კრილოსანს, ვით ავგაროვს, მუდამ ვატარებ.

ნიკო თიროსძან

გიყვარდა ღვინო, სამიკიტნო და როგორც ლოთებს—
გიცქერდენ მუდამ ალმაცერად და ახირებით.
მაგრამ ზიდავდი შეუმჩნევლად საფირის ლოდებს,
ვერ გაშინებდა თვით სიკვდილი ხმლის დაღირებით.
ლოთობდი კენტად, ქუთაისში როგორც სარელი.
ტფილისის დუქნებს აზღაპრებდა შენი მხატვრობა.
არავისადმი ამპარტავანს გქონდა ხათრობა,
ცხოვრობდი ბედით ძველ კიბის ქვეშ გაუზარელი.
ვით ქვრივი მეფე დადიოდი ღიმ-შეკავებით,
მარად ლანდების გვერდით ეხლა ამშვენებ დარბაზს.
გრძნულ ლოცვების ქარაგმებით აკვირებ არმაზს.—
პატიებას გთხოვს საქართველო დახრილ თავებით.
ო, შენი ბედი უცნაური და საკვირველი
კვლავ აკიაფდა, ვით ლამეში ბუხრის წინ ქარვა.
ვით ბოტიჩელი შეიქენი ჩვენში პირველი,—
შენი სახელის არ ისურვა დმერთმა დაფარვა.

მამია გურიელი

მე მიყვარს ღამე დაღურღვეველ მყუდროობაში,
და გაკრეცილი, სევდიანი, ღიმილი შავარის
ვით მწუხარება ქარვისფერი ღამაში მკვდარის,
და ყვავილები სასაფლაოს ყრუ დღეობაში.

როს მნათობთ ნისლი ჩაიბნევა მთის ხეობაში
და სიამაყე ამთვარეობა ძველი საყდარის —
ამ დროს ხმა მესმის მამიასი, უცხო სადარის,
და ვამჩნევ ლანდსა დაღონებულს მარტოობაში.

ის ხან საზარლათ, დემონივით გადიხიოხითებს,
ხან კი მწუხარე ლოცვებით ჰქმნის თვის ყრმობის მითებს.
ხან აგონდება მარიამი, ხან კახაბერი.

და ატირდება, ვით ლოცვის დროს ურწმუნო ბერი.
ხან წყევით ამბობს ბედისადმი მიძღვნილ ნაზ ოდებს
და ჩონჩხათ ქმნილი შუალამემდის უსიტყვოთ გოდებს.

სინანული

გამაცუნეს, ხელი მას ჰქონდა ვით ლადარი,
და შებდებ ვერ ვნახე, ვერ შევხვდით ერთმანეთს,
მარტოა, თუ სხვასთან, არ ვიცი სად არი...
ქუჩაში მათხოვარს ვაჩუქებ ერთ მანეთს.—

შუადღეა. მსურს ვნახო. მივდივარ მის სახლთან.
ფანჯრები ღიაა, არა აქვს ფარდები.
შევხვდავ: ოთახში თამაშობს თეთრ ძაღლთან,
და კარებს გავაღებ, ხელში მაქვს ვარდები.

გამოდის. არ ეცვა არც კაბა არც წინდა,
ღარცხვენით ძლივს მკითხავს: ვინ გნებავს! ვინ გინდა?

ვკანკალებ. რა უთხრა!— ამის ფიქრს უნდები,
და უხმოთ გალახულ ბავშვით ვბრუნდები.

ღამდება. მარტო ვარ. არაყით დავთვრები
ქუჩაში მეძავი ჩემს ხელებს ემთხვევა.
მპატივობს. ვკანკალებ. მერევა დავთრები.
ვშორდები. მალონებს ასეთი შემთხვევა.

და ვდარდობ. ვფითრდები, ვით ენგით ზარადი.
ო, ღმერთო ძლიერო, წმინდაო მარიაშ!—
მომეცი სიმზნევე, სიმშვიდე მარადი,—
ასეთი ცოდვილნი მრავალნი არიან.

ბორცრეცი

ვით მონაზონი დაიარება,
უბეში მალავს მორცხვათ ლიმონებს.
აღარ სწამს ღმერთი, არც ზიარება.
კრელი თვალებით ყველას იმონებს.

სანატრელ წარსულს ხშირად იგონებს.
უმძიმს სურვილის აღიარება.
ლამე ბალიშებს ვნებით იკონებს,—
შავგრემანს ჰშვენის სახის არევა.

სქელ სარკის ნატეხს ჯიბით ატარებს.
გამოდის ბალში მუდამ ნაწირვებს.
ერთი შეხედვით ევნებს გადარევს.

ო, მისი ხმა ჰგავს თარის წუნარ დუღუნს,
როცა სევდა ძლევს სურდო ნაჭირვებს—
ვით მამაკაცი ეწევა თუთუნს.

დატეხილი

გრძელ ღამეებში, როცა ხარ მარტო
და სევდას გმატებს კვიმატი მარტი,
როცა ფანჯრიდან ითვლი ვარსკვლავებს —
მსურს შენთან ვიყო მორიდებით, როგორც ფარეში,
რომ განუგეშო სინწუხარეში.
როს შემოიქცობ თმა გაშლილ თავზე, ნაწი ზმორებით
თეთრ შიშველ მკლავებს —
მზურვალე კოცნით ამოგიწვავ უდაბნო ღლიავს,
და შენს ღრმა თვალებს, რომ გავს ირ შავ ქლიავს —
ჩნებით შევმატებ ელვარებას ვერცხლის დანისას,
და სიახლოვეს ათროლოებულს ჩვენი ტანისას —
კედლის დიდ სარკის ფირუზ მინაზე
ფანჯრიდან მორცხვად ბაკმიან მთიარის ისევ აქარგავს
ქარვის სინაზე.

როცა ვერ ვბედავ, რომ მოვიდე მე შენს ბინაზე —
სასაფლაოზე ვათევ ღამეს როგორც უჭერო.
ო, თუმცა მიშლის მამაჩემი ღამე სიარულს
და შირჩევს იმის დარიგებას მე დაუჯერო,
მაგრამ ჩემდება რადგან სახლში ვერასოდეს მხედავს
მზიარულს.

ვიცი რომ სურვილს გაურკვევი შიში აშეშებს,
კაინის კომბალით დიდხანს ვიარ მე საცოდავით,
და ჩემს სიცოცხლეს გაუხარელს ცოდვილს, ნაყეფებს
გაუთხრი ააფლავს მე თვითონ თავათ.

ამარცისუერ წარსულიდან

თმა გადვივარცხნე, მოშიტანეს ფერუმარული,
 ანაზღათ მნახი სარაყიფოდ თვალს აინთებდა.
 მზიბლავდა ღამის დაღლილ ლანდთა უხმო მარულა,
 ძვირფასათ მორთულს სიამაყე მარაინდებდა.
 შენ მოგელოდი და მოხველი არიფი ქალი,
 ღამაზ ფეხთაქვეშ გაგიშალა მუჭი ხალიჩა.
 კოცნით მოგირთე ძუძუმკერდი თეთრი ფიქალა,
 და ჩვენი გრძობა შმაგმა ვნებამ დააჩალიჩა.
 შენის ბრძანებით ხელთ ავიღე მდღუმარე არფა,
 ავამეტყველე ველურ გრძობით სიმების ალტი.
 ალაღისფერდა წენს სახეზე ნიშატად სარფა
 და შემომაქედე შიშველ ყელზე მკლავების სალტი.
 დაღუმდა არფა, მხოლოდ კოცნის ხმა არაკობდა,
 გრძნეულ წუთების—მოთმენლად ხელთ გვეპყრა კვერთხი.
 ვიგრძენი—ტრფობა, ვნების ყალნათ. რომ ზვარაკობდა
 და დათენთილი შენს ფეხთა წინ უხმოთ განვერთხე.
 შენ გაგეცინა... და წახველი გულქვა ფასკუნჯი.
 შენი ალერსის კვლავ მესმოდა ურცხვი ჩალანა.
 მახრჩობდა ბოღმა, რომ დაეკარგე ძვირფასი უნჯი
 და ეჭვითინებდი გულნატენი როგორც ბალანა.
 ეჰ, რა ვიცოდა—შენს ტანსა ზარიფსა მავრა,
 სხვის სარეცელზეც განეცადა დრანჯობა ნასი.
 რომ გაგეცანი, რა სამორცხვით გიძღვენი სტავრა,
 ო, მავრა, მავრა! დაეკარგა ჩემს ღიმილს ფასი.
 და შენი მხოლოდ ნაწუქარი მიყვარს ამარტი
 მრწყინვალე ოდეს, ეხლა ბედის მონა, მსახური,
 უტხო მგზავრივით გზა ნარევი დავდივარ მარტო,
 და ვნატრობ წარსულს, როგორც სეფე გვირგვინ ნახური.

ლ ა ბ უ რ ი

მაგიეებს თარი და მუხამბაზი
ოცნების რკალი ყრუ ქიშკრებით
გადამწვარ სახით როგორც ხაბაზი.
შენ ერთს ვადიდებ ნაზ სიმღერებით.
თვალეები დამწვა მე შენმა ეშმა,
მინდა ალერსის გთხოვო ფარმანი.
მაგრამ მაწვალე ვით ცოდვილს ეშმა,
არ გსურს რომ დასდო ჩემს წყლულს დარმანი
ჩამყვება დარდათ როცა დავწვები
შენზე ოცნება სიზმრების მუშტრად.
მიფერმკრთალდება ცრემლით ლაწვები
და ვიტანჯები რაყიფი უშტრად.
ო, მწუხარების მახრჩობს ბალიში,
სურვილს იღბალი სიმუნჯეს ურჩევს.
თითქოს მაჯავრებ როგორც ბადიში—
გინდა გავუხდე მეგობრათ ურჩებს.
ავი ძალღივით კვიმატ ლამეში
მოუსვენრობით ვატარებ წამებს.
ველარ ვძლებ სახლში, ვერც სიამეში,
და ბალში ვეძებ ცარიელ სკამებს.
რადგან მზის ცვარით არ მენამება
გამტყდარ ვაზაში მკენარი ნარგისი.
უშენოთ ყოფნა მე მენანება
და სიკვდილს ვნატრობ სხვათ უვარგისი.

იოხაბედ

ო, იოხაბედ, იოხაბედ! როგორც მადონას,—
შეტად განაზღვებს ეგ სიმორცხვე დალილ თვალებით.
შენს გასართობათ უმღერია თავხედ იადონს,
თვით საჭურისებს უფიქრიათ შენზე წველებით.
შენი ღიმილი იოხაბედ! ბევრს აჩანაგებს
და უსაზღვროა შეუქმოსილი ჩემი წადილი.
ვგრძნობ ალტაცებით, რომ სრულდება თითქოს ანაგებ—
ჩემი სურვილი უცარი, ჩემი კადილი.
მამუნჯებს შენი მუსაიფი საამო წყნარი,
და რეტდასხმული შეგეხიზნე ფიქრებს შურიანს,
შენ შემაყვარე სოლომონი, დავითის ქნარი,
თვით მოსეს რჯული, ნაწამები სიტყვა ურია,
შენი სახელი ამოვსჭერი საფირის ლოდზე,
მაგრამ მიცქერის მრისხანებით ყველა წმინდანი:
რომ ისრაელის ასული ხარ და ლედვის ტოტზე
ჰკიდია შენი წინაპრის დამხრჩვალნი ტანი.

ღამოიანი სურვილი

სიკვდილს უჭირავს ხელში ჩემი ბედის ყანთარი,
შვიდი ოცნება მწველ იარებს ველარ აშუშებს.
როცა ღამეში წვიმა ნესტავს ფანჯრების შუშებს,
ცივია ხედვა შენი სახის როგორც ზამთარი.

ვალათ აღნიშნავს ჩემს ცხოვრებას ყოფნის დავთარი,
გავანდობ სურვილს საღუშმანოთ ცოდვია ჯაშუშებს.
მოეწონებათ უჩვეულო ჩემი სჯა ბუშებს,
როცა შენს მკერდზე ავაელვებ დანას აფთარი.

მაგრამ მაქვავებს საშიშ ლანდთა ცქერის შურდული,
განწირულ რაყიფს მამარტოებს კარის ურდული.—
არ მალხენს ფიქრი სევდით სავსე და უდაბური.

ო, როს გავიგებ: სიკვდილს ებრძვი, გახრჩობს ლაბური—
გამოგიკვეთავ სამარის ქვას ძველ ჩუქურთმებით
და შემდეგ ფარულ თავს დავიხრჩობ შენს შუქურ თმებით.

ქმრიანი ღვთისმშობელი

გავიგე: შვილი გყავს, ყოფილხარ ქმრიანი,
 ნეტავი ყელსახვევს თუ კიდევ ატარებ.
 წარსულით მატირებს სურვილი გვიანი,
 უბიწო ოცნებით ღვთისმშობელს გადარებ.
 ო, ჩემო ქვირფასო, ეხლა ვგრძნობ დანაკლისს
 (შენს ალერსს, სიყვარულს ვინ აღარ ინატრებს!)
 ნაწამებ სულისთვის არ ვიხდი პარაკლის—
 უშანო ხალისი დავკარგე მე აღრე.
 როცა მსურს ღვთისმშობლის ფეხებთან ტირილი—
 როცა მსურს ხატის წინ შევიქნე წაღმართი,
 შენ გხედავ ჩარჩოში, სახე გაქვს გვირილის,
 და გამჩნევ—გაღონებს განვლილი აღმართი.
 შაგრამ ხან შაგვრემან ბივრიტის თვალებით
 მიღიმი და გინდა მაჩუქო ამბორი.
 ირთვება ოთახი ზღაპრული ხალებით
 გიბრწყინავს მარჯნისებრ ტუჩების ნამორი.
 და როცა მეორეთ იყიდლებს მამალი
 შენ. ქრები, მე ვრჩები ცრემლების ამარა.
 და მანამ მტანჯავენ ფიქრები ამალით
 სანამღი შავია ცის ლურჯი კამარა.

ყვირული სტრიქონები

მუხჯ მოგონებით დავიტირე ჩენი წარსული,
 ჯვარი დავუსვი მწუხარებით გიჟურ მხნეობას.
 ჯერ ახალგაზრდა და უდროოთ სახე თარსული —
 დარდით ვამშვენებ ჩემი ყრობის ფერმკრთალ დღეობას.
 კლექის სტუმრობამ გამიყინა სისხლი ძარღვებში,
 აღარც ვნება მაჭვს, აღარც გული, — დაჰკარგე ყველა.
 საშიშ ფიქრებით ვიტანჯები ქარვის თვეებში, —
 ნეტავ თუ როდის მელირსება სიკვდილით შეველა.
 იყო და გაჰქრა, ვით სიზმარი, როგორც ჩვენება:
 ჩენი გიჟობა, სიყვარული უსაზღვრო შვებით.
 რაჰქნა არ ვიცი, ველარ ნხიბლავს შენი შვენება
 და ვერც სამოსი შემკობილი საფირის ქვებით.
 თავდავიწყებას ველარ იწვევს ჩემში — ბრძანებით —
 შენი თვალები და ღიმილი ანდამატისა.
 ვერც შენი ტანი მოღვედილი ლამაზი ვნებით
 ველარც სინაზე, სამკაული წმინდა ხატისა.
 არ ვიცი რატომ დავავიწყდით უკვდავ სიყვარულს,
 და რათ ასრულდა მხოლოდ ჩვენზე იგავი ზანგის.
 აღბად იმიტომ, რომ წუთი ჰქენის ნაადრ სიხარულს,
 რომ ჩვენს ნანატრ ბედს მოეციდა სიყვითლე ჟანგის.
 მაგრამ დრო გაევა და ჩემს კუბოს უხმოთ ასწევენ,
 დამიტირებენ მხოლოდ ლანდნი დამწყვეტი გულის

შავი კაცები ჩემს ჩონჩხ სხეულს ცეცხლზე დასწვავენ,
იქნება მხოლოდ სახე დამრჩეს ლამაზი სულის.
თუ გაგახსენდე ერთხელ მაინც ტრფობის მემინდე —
ნუ! ნუ! მიტირებ, ვერას მარგებს ცრემლი თარსული
მხოლოდ ამას გთხოვ და ცოდვები ამით შემინდე —
ყველას აუწყე დაფარული ჩვენი წარსული!.

მწუხარება ცტელით

სახეს შვიცვლის მწუხარება, როგორც ლაფანი
როცა უცქერი მოგონებით სიონის ზარებს.
მისი გუმბათი თითქოს ქლის კვლავ ბორბტ შარებს,
მივყვები ლანდებს დავიწყებულს კრემლში ნაბანი

ნეტავი გვეცვას ისევ ჩოხა და ქალაქანი,
სკრიპკების ნაცვლათ ვატირებდეთ სვედიან თარებს.
ვემ-ღებოდეთ ტარაბელში მხურვალე დარებს:
თამარის დროის მენატრება ქუჩა, ყაფანი.

ახ, ჩემს სურვილებს სასიკვდილო ფამი არუხებს,
რომ ალილოზე აღარ დადის მთვრალი მაყარი,
რომ ვეღარ ვხედავ ტყის სიმწვანეს და შალალ მუხებს.

მახრჩობს ტფილისი ქიმერების და კოკაინის,
როცა დაცხრება მრუმ ქუჩებში აყალმაყალი
მეტეხის თავზე გადავივლი, როგორც კაინი.

ვეთსამანიის ღამე

ქალი ლოცვებით მტვერ გადაყრილი.
ქალი, რომელიც წარსულს სტიროდა —
მე შემიყვარდა ვით მზე დახილი
როცა წვიმებით ქინკა ყვიროდა.
ნისი თვალების შავი მესრები
ზეინაზის ცრემლს ატარებს ხუნდათ.
მთვარის ამოსვლას ისევ ვესწრებით
მაგრამ ოცნება დარღოთ გახუნდა.
ო, სიხარული აღარ მომელის
და მოგონებით უფრო მამწარებს
თებერვლის ღამე, ღამე რომელიც
უბნით ამტვრევდა სიონის ზარებს.

ვეთსამანიის ღამე

ქალი ლოცვებით მტვერ გადაყრილი.
ქალი, რომელიც წარსულს სტიროდა —
მე შემიყვარდა ვით მზე დახილი
როცა წვიმებით ქინკა ყვიროდა.
ნისი თვალების შავი მესრები
ზეინაზის ცრემლს ატარებს ხუნდათ.
მთვარის ამოსვლას ისევ ვესწრებით
მაგრამ ოცნება დარღოთ გახუნდა.
ო, სიხარული აღარ მომელის
და მოგონებით უფრო მამწარებს
თებერვლის ღამე, ღამე რომელიც
უბნით ამტვრევდა სიონის ზარებს.

იყო სალამო

იყო სალამო მტრედისფერი და უცოდველი,
ღამურას ფრთებით ჩვენ ველოდათ მთვარის წალობას.
არ გვქონდა დარდი, მწუხარება გულის მკოდველა,
მხოლოდ ვამბობდით დაბალა ხსით ერი ძველ გალობას.
მაგრამ უეცრათ ჩემმა ცრემლმა შენ გაგარეცა,
მანუგეშებდი: ეხლა ყოფნა აღარ ღირს გარჯათ.
ჩვენს მარტოობას აშინებდა ვილაც გარედან
და გვიბრძნებდა, რომ ბლას ტყავი ჩაგვეცვა ფარჩათ.
მე ასე ძლიერ შემცივარდი საქართველოთი.
(ამ აღსარებას ალბათ ბევრი არ დაუჯერებს).
ხვარტიან ღიმილს მოუთმენლად დიდხანს ველოდი—
შენს ცქერას ოვალებს სხვა მზას შველი ვერ გაუჩერებს.
მაგრამ ოცნება ხარბ სურვილში დაპარეკვიე,
და ჩემი სახე ეხლა ტყუება ღიმ-გაუპენტათ.
სანამ არ ვიტყვი საქართველოს უკვდავ რეკვიეს,
ამ ქვეყანაზე მე ვიცხოვრებ უშენოთ, კენტად.

უკუღმართი

მტარვალი ბედი მაწვალებს უღვთოდ,
გავანდო მინდა ფიჭვები ვინმეს,—
ნარვალი თვალის ამეცხო ცრემლით.

ნისლები ფარავს ისევ ზმანებებს.
აფანთე ქარში სანთელი ხატთან:
მისნები მირჩევს მოვიკლა თავი.

მეგება ფეხქვეშ ძველი ნობები,
განი ოცნების დაპატარავდა.
კანი სახისა მოალისფერე
შეღება ქარვამ და შემოდგომამ.

მეხება საპტროდ დღეს საქართველოც:
დანის ტარება ისევ ნჭირდება.
ხანი უკურთხი და მოსაწყენი
მეხებათ მაყრის თავზე კვირებს

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

კ ა ნ კ ე ბ ი

მეარღანე და ციგნის ქალი

მოზრდილი წიგრით, დაღვრემილი, მუდამ მწუხარე —
დადის ქუჩებში და ატირებს ველურ ხმით არღანს.
ფარულ სევდებში მას სიცოცხლე არ გაუხარეს,
არ წყალობს ბედი, როგორც ნატვრა მათხოვრის არღანს.
მას თან დაჰყვება ციგნის ქალი დაირით ხელში,
როცა ეზოში არღანს უკრავს, ის ცეკვავს ზანტად.
ხან ფეხს აჩქარებს და ირხვეა წარმტაცათ წელში,
ხან ღიმილს ხმარობს მკერდშიშველი მომიბეზულ ფანდით
თმებს უშლის ქარი და ოვალეები მორცხვი, მზიანი —
ელვარებს ვნებით. მაყურებლებს უქერის ძვირათ.
ბევრს სურს მის ტუჩებს მიაყენოს კოცნით ზიანი,
მაგრამ არა აქვს სხვისი ტრფობა ჯერ კიდევ ნირათ.
მას უყვარს მხოლოდ მეარღანე კუშტი და წყნარი,
და სურს, რომ გახდეს მისი ცოლი, ან მისი ხასა.

ქართული
ბიბლიოთეკა

აშოლტილ ტანზე სამოს აწნავს მაისის ქარი.
და ციკვავს ეშხით, ციკვავს ვნებით, თვალთმაქცათ, ნახათ.
მაგრამ ცვედანი მეარღანე უხმოთ დაჰყვება.
როცა ღამდება, ისვენებენ ქალაქის გარეთ.
მას ციგნის ქალი ტანშიშვლი დაენახვება
და მეარღანე ატირდება მის მკერდზე მწარეთ.

ბრუნდი სარკე

საყდრის თავები მზით შეიმოსა,—
მინებს აწვება მარჯნების ღვარი.
მძინარე ქალი როგორც მიმოზა—
სიზმრებში ტირის დაკარგულ გვართ.
აღვიძებს შიში ღოცვების მორჩილს,—
ოთახში ფრინავს ყორანი შეშის.
და ელანდება ძუძუებ მოჭრილს
თუთუნის კვამლში ღიმილა ბუშის.
ნაზ სიყვარულში ეს ბედი არგეს—
ჯერ კიდევ თავი ვერ გაიშტა.
მუხლმოკვეთილი უცქერის სარკეს
და ეშაფოტი მოსჩანს იმედათ.
მაცრამ ამ სარკეს დღესვე გამოსცვლის
რომ შიგ ბრწყინავდეს კვლავ საფირები.
და დაინახა მან გამოსვლისას:
მოდინ თავის სოფლის ვირები.

ქართული
ბიბლიოთეკა

აშოლტელ ტანზე სამოს აწნავს მაისის ქარი,
და ცეკვაის ეშხით, ცეკვაეს ვნებით, თვალთმაქცათ, ნახათ.
მაგრამ ცვედანი მეარლანე უხმოთ დაჰყვება.
როცა ღამდება, ისვენებენ ქალაქის გარეთ.
მას ციგნის ქალი ტანშიშვლი დაენახებდა
და მეარლანე ატირდება მის მკერდზე მწარეთ.

ბრუნდი სარკე

საყდრის თავები მზით შეიმოსა,—
მინებს აწვება მარჯნების ღვარი.
მძინარე ქალი როგორც მიმოზა—
სიზმრებში ტირის დაკარგულ გვარით
აღვიძებს შიში ლოცვების მორჩილს,—
ოთახში ფრინავს ყორანი შუშის.
და ელანდება ძუძუებ მოჭრილს
თუთუნის კვამლში ღიმოლა ბუშის.
ნაზ სიყვარულში ეს ბედი არგეს—
ჯერ კიდევ თავი ვერ გაიხეტა.
მუხლმოკვეთილი უცქერის სარკეს
და ეშათოტი მოსჩანს იმედათ.
მაგრამ ამ სარკეს დღესვე გამოსცვლის
რომ შივ ბრწყინავდეს კვლავ საფიორები.
და დაინახა მან გამოსვლისას:
მიდიან თავის სოფლის ვირები.

ბოშა მისანი

მრავალთა შორის ის კიაფობს ჭრელი ბაღდათით,
მოწვილდულ ცქერით ატეხილი აბრუებს ქუჩებს.
ატყვივებს ყველას, ყველას ხიბლავს მისნურ ადათით.
უცხო ღიმილი უღელვარებს ვნებიან ტუჩებს.
ამაყ ბოშებში ის დედოფლობს გრძნეულ მთიებით,
და ამფსონებში ხშირათ არის გოროზიანი.
როცა კაქიწი შეიკრება უცხოს ძიებით,
არ სურს იცოდეს თავის თავი, ბედის ზიანი.
გოჭურ ცეკვის დროს დაირს ჯიბრობს მისი სიმარდე,
და ჭრელ ბაღდათში შიშველ მკერდზე უკრთის იანი.
ალარ სწამს ღმერთი—არსებობის მუნჯი სიმართლე,
აელვებს ბებუთს სისხლის მღომი და ავზნიანი.
წაყვება მთვარეს ლეგენდებით ბოშა მისანი,
და საოცრებით დადაღული სურვილს იყუჩებს.
მაგრამ უეცრათ იყინება მისი მიზანი
და მძაფრი ხველა უფერმკრთალებს მარჯნისვერ ტუჩებს.

რა უყოთ მერე

არავის მოსწონს გაყინული ხმა როსკიპების,
მათთან გარებას თავაწევით არვინ იკადრებს.
აწვალებს მათ სულს უღმობელი ჟამი როკაპი...
ო, მათ სიყვარულს ვიცი, ალბათ ყველა მჩხატრებს.
მათი დანახვა ესირცხვება ნაზ ქალბატონებს
(არც შვიძლება სიბრალული ძალდატანებით)
უცქერ როსკიპებს სასოებით როგორც მადონებს
როს მათ გულისთვის იმართება ჩხუბი დანებით.
ბედმა ბევრ ზათვანს დაუკარგა შუქი თვლების
(რა უყოთ მერე, მზე დღეს ცაზე ისევ ვნთება)
ქუჩის ნარვალში ჩავარდნილნი როგორც ნალები —
ატირდებიან, როცა სახლი გაახსენდებათ.
მიფყვები შიშით მათი ყოფნის თვალუწვდენ კიბეს. —
ო, ჩემთან ერთად მათ იტირებს ცოდვილი ევა,
ყოველთვის უძღვნი მე სონეტებს წყვეულ როსკიპებს,
თუგინდ სიგიჟეთ ჩამითვალონ ასეთი ქცევა.

პოეტის ქუდი და თვითმკვლელობა

იპნევა თქეშით ნეშოები გამხმარ მცენარის,
და გაყინული მეეზოვე იორთკლავს ხელებს.
ვით ელექტრონის მოშვილდული შუქი ზენარი,
მიპყვება ლანდი განწირული ქუჩის დეღეებს.
დაჭრილ ვეფხივით გადაირბენს ავტომობილი,
ქუჩას უდაბნოს ისევე ქარი დაიმორჩილებს.
გზაგადაჭრილი სდგას სვეტივით ღამის დობილი
და თითქოს ესმის მდინარიდან ტირილი ნორჩის.
ირყვევა ხიდი, ამართული ეშაფოტივით,
დასცქერის მთვარე: ბალდახინით ქალაქს დაპყრობილს.
უცრათ ზვირთებს დაეკემა მძიმე ნაფოტი...
და მოხრის ქარი უცხო მგზაურის ხელებს აპყრობილს.
იღლება ღამე, ველარ უძლებს მეტოქეს ახალს —
იშლება ცაზე, ყვავილივით, მზე ატანილი,
დაბმულ ტივებთან მეორე დღეს ბავშვებმა ნახეს
პოეტის ქუდი ანკესებით და კახპის ტანი.

ქართული
ბიბლიოთეკა

3062206 მმსიპ

ქართული
ბიბლიოთეკა

მანიჭესტი ვირებს	
ვირები ადღგომა ღამეს სოფელში	— გრიგოლ რობაქიძეს
ვარის კბილი	— პაოლო იაშვილს
ვირები პროსპექტზე გათენებისას	— ვალერიან გაფრინდაშვილს
წონორა	— ტიციან ტაბიძეს
კინტო და ვირი	— გიორგი ილენიძეს
ვირების მსხია	
ვირების შესია	— ალი არსენიშვილს
ბრტყიანი ვირი	— კოლაუ ნადირაძეს
ვირები მარხილში	— შალვა აფხაიძეს
გლოვა	— შალვა კარმელს
ბარათი ვირებს	

მანიქესტი ვირებს

მოქალაქენო! ეხლა სიკვდილს აღარ ვაპირებ:
გამიჩნდა საქმე საარაკო (თქვენ გეცინებათ)
ჩემი ფიქრები კვლავ მოსჩანან მთვარის სინებათ
და მანიქესტით მე მივმართავ საყვარელ ვირებს:

ჩემო ვირებო! თქვენს სინაზეს ყველა ამცირებს.
— თუმცა თქვენს თვალებს მე ვიხმარდი სარკის მინებათ,
და გადავსწყვიტე, რადგან ღმერთმა ასე ინება,
თქვენი სიცოცხლე ავაშორო სიკვდილის გზირებს.

ვერ შეზღალთ ძმებო, სამოთხეში დღეს მარტო გარჯით
(ამაზე, მახსოვს ბევრი ფიქრი დამიხარჯია),
საჭირო არის გადავარდნა ცეცხლის ყამირში.

გძლევათ ნება: დაარსოთ ცალკე სამეფო, —
მგონი დრო არის. რომ გაეჭკეთ მონურ წამებას,
და შეგიძლიათ: მფარველ შეუეთ, მე ამირჩიოთ.

ვირები აღდგომა ღამეს სოფელში

ძაღლების ყეფა—შარავზაზე მგზავრი გვიანი:
 დანიშნულ ქალებს ეხარებათ მკერდ გაღვლილებს.
 ვავსილი მთვარე. ღამე მრავალ ვარსკვლავიანი.
 წირვამდის ფიქრი. მუსაიფი ჩოხის ქილებზე.
 საყდრის ეზოში უძინარი ბავშვების ჯოგი—
 ხშირი ღიმილი. სიამაყე ახალ წულებით.
 კარებთან გიყი მოწყენილი და დაჩოქილი.
 ვირების ლანდი საფლავებზე მაღალ მუხებში.
 ბარძიმფეშხუმი. საკმევლით ლოცვა უწინდელს.
 ვირების სევდა სამრეკლოზე აცისს ახლოს:
 უბედურებმა სიყვარული ღმერთს დაუწინდეს
 და მოდის ქრისტე მათი სული რომ აამაღლოს.
 ვირების მხრებზე დაფრინავენ სერაფიმები,
 ისინი უხმოთ ჟღერებიან საფლავზე სოსანს.
 მათი საისრე წანწანებო, როგორც სიმები
 თითქოს მღერიან გარინდებით უცხო ოსანას.
 დაღლილი გიყი ვირების გულს მოინადირებს—
 სიზმრებით გამბარს მათ ფეხებთან დაეძინება.
 შორს, სოფლის გაღმა ადრე მთვრალი არღანს ატირებს.
 წირვა თავდება და ხმაური მოდის ღვინეობათ.
 მაღალ მთებიდან მხეც ამორბის როგორც ყაჩაღი, —
 ვირები მხოლოდ თავს უშვერენ მოოქრულ სარებს.
 ობოლ საფლავს ჰგავს მათი სახე ნაჯახირები,
 გუმბათი ბრწყინავს და ბავშვები ამტვრევენ ზარებს.

ვირის კბილი

კვირე საღამოს, როცა მზე თბილი
კიდევ მოსჩანდა გორების თავზე—
გარდაცვლილ ვირის ვიპოე კბილი
და სულში სევდა ვერ მოვათავსე.

ეს კბილი იყო მუნთან ვირის
(მე ასე მინდა რომ დავიჯერო),
მის ხსოვნას ეხლა ყორანი ტირის,—
ზაფხულში საწყალს უყვარდა ჩერო.

ის ამ ქუჩაზე ხშირათ მინახავს
ჩემი ალერსით განაკვირები.
და ჯერ მე ბავში არ გამილახავს
რადგანაც ბავშვებს უყვართ ვირები.

ვირები პროსპექტზე ვათენებისას

მოდის ვირების ქარავეანი მალალ სიჩუმით
(გადახრილ მთვარეს უყვარს მათი მოგზაურობა).
ქვაფენილებზე იფანტება ფიქრის სიშუვე
და ქუჩებიდან ისპის ზნტათ ყრუ ხმაურობა.
მოაქვს სიმდიდრე სოფლებიდან ჯიშინ ნახირს. —
უბინო ბავშვებს ეხარებათ ვირების ნახვა.
აწვალებს ქარი, მკვთულებზე ქალაღს განახირს.
ბრუნდება ქალი წუბელის რომ უცნობებს წაყვა.
მირეკავს ვირებს მენახირე დაუნდობ სახრით
და ბრაზით ელის უძინარი ცეცხლის არწივებს.
ითმენენ ვირნი მის სიშკაცრეს მანძილის გახრით
და მიათრევენ მთელ ქვეყანას მაგარ წივებით.
აწამებს ვირებს დაუნდობი იღბალი მცირე
და შეეჩვიენ განუწყვეტელ ცრემლების რუფებს.
მათი ყვირილი გოდებაა დაკირულ მწირის
აწეული მზე როცა ვნებით გველებს აბრუებს...
შინდისფერ კვარტლით იფარება დილა აყრილი,
ძველი კიბის ქვიშ მათხოვარი იკერებს შარვალს.
დგება სიცხადე და ვირები თავებ დახრილი
ქალის სინაზით მიჰყვებიან პროსპექტის ნარვალს.

ჩოჩორი

პარასკევს ყაფანზე გაპყიდეს ჩოჩორი,
ატირდა საბრალო თაფლისფერ თვალებით.
ახალმა პატრონმა მოპარსა ქოჩორი
და ქიშკრის სვეტები მოსკედა ნალებით.

ბავშვებმა ბელელს ქვეშ ანახვეს საწოლი:
კოცნიან. ახრჩობენ რძიანი ბალახით.
ორშაბათს ხურჯინით აჰკიდეს მაწონი:
პატარა ფეხები ეტკინა ტალახით.

ქალაქში უცინის ძველების მკერავი.
ნაცნობებს შეხვედება, უეცრათ ქრებიან.
სურს დედის ალერსი, ვერ ხედავს ვერავის,
ნხოლოდ ხარს უცქერის საყანწე რქებიანს.

სოფლისკენ ბრუნდება დაღლილი ვირები.
ჩოჩორიც მიჰყვება ბედს გადანაბირებს.
ამბობენ: ბაზარში არ იყო სიძვირე,
ლამდება და ქარი ამოსვლას აპირებს.

ვირი და კინტო

სამიკიტნოს წინ, ვირი გოდრებით
ნარვალში ითვლის წუმწუმის ღერებს.
მაღალი კინტო სწუხს გაკოტრებით,
მაგრამ საყანწეთ ყელს ზოიღერებს.
შებლს გაიგრილებს კიტრის კანებით,
აბრაზებს ღვინო კიჭების მკვნეტელს.
მოხდება ჩხუბი მისი ბრძანებით.
უიკრათ ბოთლი მოხვდება კედელს.
წყნარდება ყველა. მხოლოდ კოლოებს
არ უნდათ ვირი ერთწამს დაინდონ,
და უყვართ ჩხუბში კახა გოგოებს
ვირის პატრონი, — მაღალი კინტო.
მაგრამ მის სურვილს ბოღმა ახავსებს,
თითქოს ზის მარტო გატეხილ ნავში.
სამესტე წულებს ღვინით აავსებს
და ატირდება ვირთან ბავშვივით.

ვირების შეჯი

თქვენც იცით: ვირები კეთილი ხალხია:
თვით ქრისტეს ყოველთვის უყვარდა ისინი.
მაგრამ დღეს მათ სულში სევდების ალბია,
და როცა სტირიან, სატანა იცინის.

ამიტომ ვიფიქრე (სჯობს სიტყვა აშკარი)
გავექეცე გრძელ ღამის მომაკვდავ ფარვანებს:
შეპყრიბო მებრძოლი ვირების ლაშქარი—
სიცოცხლე მოუსპო ქედმაღალ მტარვალებს.

- მე ესე ამბავი არ მინდა საკვებნათ
მენდობა ვირები: მიცნობენ მისიანს.
ო, ახალ მესიას მოიყვანს ამ ქვეყნათ—
წოჩორი, რომელიც ვაჩუქე ტიციანს.

ვირების მესია

ჩემს ძველ წინაპრებს ბევრი მადლი დაუთესია,
მაგრამ არც ერთი არ ყოფილა გვირგვინოსანი.
თუ დამიჯერებთ, არც მე მინდა ვიყო ფრთოსანი —
ჩემთვის ვირები ყველაფერზე უკეთესია.

უცხო სევდები, ვით კალია შემომესია,
აღბათ იმიტომ, რომ არა ვარ ჯერ ვიროსანი.
მაგრამ ვირების სხვებზე აღრე გაეხდი მკოსანი
და მე ვიქნები უსათუოთ მათი მესიაც.

გამხადე ღირისი ამ სურვილის, ღმერთო მაღალო:
ჯერ არაფერი ასე გულით არ მინატრია.
მეყო რაც ბედმა უსაფანო უგზოთ მათრია.

ალარ მსურს ეხლა, მკონდეს რამე სხვისი საღალო —
ოღონდ მესმოდეს ხმა მეხური ჩემი ვირების,
რომ შევასრულო მათ წინაშე დანაპირები.

ბრუყიანი ვირო

საბრალო ვირო, ძლივს დაეთრევი,
აღარ ახსოვხარ შენს კეთილ პატრონს.
მძიმე სიჩუმით სდინქსებს ეღრები
და სურნელემა მზის ველარ გათრობს.
დაბერდი, სიკვდილს მიანდე ბედი.
ო, აღარც ვარგხარ ბავშვების ცხენად.
არ გასვენებენ ძაღლები ყბედი,
გატყობ: სიცოცხლე გრჩება საწყენათ.
ველარ იგერებ ბუზებს ყურებით,
ველარც კუღს იქნევ, დაბრუყიანდი.
არ დაგიფასეს ნამსახურები,
და ეხლა ნანობ, რომ დაზიანდი.
სულ ქუჩაში ხარ გამვლელთა გზირათ.
გესმის დაცინვით: საწყალი ვირო.
შუადღეზე ძილი დაგტემა ნირათ,
და ბავშვებს უკვიროთ, რომ აღარ ყვირო.

ვირები მარხლში

ვარდების ფურცლებს ჰყრიან მაღლიდან—
სევდით მძიმეა ცა ყველისუერი.
თოვაში ქალი მიდის თაღლითად
რომ დაანახვოს წივები ყველას.
ალბათ წინდისყელს თოვლი აცილდა—
გაფრენილ ცხენებს მისდევს სტვირები.
სიამე ყველას გაუნაწილდა
როცა მარხილში ნახეს ვირებიც.
ათოვს საყვარლათ ვირებს თვალებზე
(რა კარგი არის ზამთარი ამით)
სკურავს მარხილი მათ ნაკვალეებზე
ვით მტკვარზე ტივი მთვარიან ღამით.
მოსჩანს ხეები ციხის ფიჭრებათ,
დღეს თოვლის სროლა ვერავის ვკადრე.
ვირის თავივით ცა ძირს იხრება
და უსაათოთ ღამდება აღრე.

გ ლ ო ვ ა

როგორც ვეშაპი, ამ ქვეყანას ვატარებ მარტო.—
ჩემი ვირებიც დაილაღენ ამდენი ჯაფით
(ახ, მათ ყოყინში მეწამული ტირის მოცარტი)
ბედმა სიმწარე მოწყურებულს შემასვა ჩაფით.
და ეხლა მთვარის მეშინია მთავარანგელოს,
მთავარანგელოს! რათ წამართვი ძმა უნაზესი.
დემონის ფრთები მინადგურებს სიზმრების მდელს,
მთავარანგელოს! თითქოს გულში ბუდობს უნასი.
სოფლის შარაზე დარჩენილი, ვით შაშვის ბარტყი,
შენი სახელით ავ ღამეში ვებრძოდი ქაჯებს.
მაგრამ შურდული დამიზნებულს ველარ გავარტყი,
ვერც ვარსკვლავები გაუჩინე ოცნების კაქებს.
და სიყვარულით დამეხილი მეც დაივიღუპე
მაახლოებდა კარმელის ლანდს ზარები კვირის.
ოქროს პეპლებით მას მოწყენილს გაევესო უბე
და ჩემი კუბო ბაღდახინით მიჰქონდათ ვირებს.

ბარათი ვირებს

ძვირფასო ვირებო!

დღეს გადავსწყვიტე მოგწეროთ წერილი
(თქვენს მეტს ეს წერილი ყველას გააკვირებს)
რადგან ქალაქში იშვიათად გხედავთ:
შემოდგომა მოდის და ალბათ მთებში სიარულით
კეთილი სახე გკლებით გაქვთ დასერილი.

მე ვცხოვრობ იოლათ

და ვუქირობ: მოვესწრებოდე ნეტავ—

როცა ჩემი განზრახვა წმინდა და ფარული

და თქვენი ყოყინი ვით ახალი კარმანიოლა—

მეხათ დაატყდებამ ამ დაწყველილ ქალაქს,

სადაც თქვენი ბედი—

(ღმერთებზე მეტი)

ყველაზე უფრო ჰგავს თათრის ბაზარში

წვერგაცვენულ დალაქს.

ჩემთან ყოველთვის ძოდის უცხო მგზავრი წვიმიან დღეში
და მთხოვს მიეყიდო ქარვის კაკილა
რომლის პატრონი ეხლა დედოფალია სამოთხეში
თეთრი ვირების,

და რომელიც იყო ყელსაბამი ჩემი ასულის.

ო, ჩემი ბედი დღეს ყველამ გაკილა,

მაგრამ ვერ მომხრის შური მწირების

და ჩემი ლოცვა ცაში ასული

მოგველინებათ როგორც მანანა.

იყავით ფხიზლათ, ქარს არ მისცეთ ოცნების ყანა,

და თუ სევდები თქვენს ამაყ სულს დაუდარაჯდენ,

ნუ დაგირჩებათ ჩემი სიტყვა, ძმებო, სანანათ

და კვლავ გახსოვდეთ: გვეტაძე რაეღენ.

ქართული
ნაციონალური
ბიბლიოთეკა

ს ა ნ ა მ რ ე უ ტ ი ა

დაბინდული ქარვები:

ავტოპორტრეტი	5
ტყულები	6
რევიზია	7
მთვარის ამოსვლა ნაშუადღევს	8
მე ყველას ვარ უმადური	9
გაბოროტებული ღამე	10
ოცნება სასაფლაოზე მთვარიან ღამეში	11
შეზოვიზევ მწუხარება ვით ჩაბლაბი	12
დაგვიანებული ამრალი	13
სევდის ტარმანდი	14
მარტოობა შემოღვრომის აედრიან ღამეში	15—16
სასაფლაო და ყვავილები	17—18

ლეღვის ფოთლები:

საყვარული მოკარტიო	21
კენტი	22
მამადავიოზე	23
ონინ	24
მესტები	25
მსენი	26
კვიშატი ორშაბათი	27
წულები	28
უსიყვარულო ღამე	29
დეკემბერი	30
მთვარე და ქორის ფრჩხილები	31
ზამთრის ღამე	32

ფრაგმენტები:

ჩემი ბავშობა სოფელში	35
წმინდა კვირიკე	36
ქეთევან	37
მწუხარე პეისაგი	38
შალვა კარმელს	39
ღამე სოფელში	40

საფირონის ყაფანი:

დამქრალი სანთლები	43
ბაერა	44
აღდგომა ღამე	45—46

სულამიტ	47
კაცილა	48
იის კონა	49
ხავერდის ქალი	50
ნინო ჩხვიფ	51
ქარვის კრილოვსანი	52
ნიკო ფიროსმან	53
მამია გურგიელი	54
სინანული	55
პორტრეტი	56
დატეხილი	57
ამარტისფერ წარსულიდან	58
ღამბური	59
იოხაბედ	60
ღაზოიანი სურვილი	61
ქორიანი ღვთისმშობელი	62
ყვითელი სტრიქონები	63-64
მწუხარება ტფილისით	65
გეთხამანის ღამე	66
იყო ხალაპო	67
უკუღმართი	68

კ ა ხ პ ე ბ ი:

მეარღანე და ციგნის ქალი	71-72
ბრონდი სარკე	73
ბოშა მისანი	74
რა უყუთ მერე	75
პოეტის ქედი და თვითმკვლელობა	76

ვირების მესია:

მანიტესტი ვირებს	79
ვირები აღდგომის სოფელში	80
ვირის კბილი	81
ვირები პროსპექტზე გათენებისას	82
ნოზორი	83
ვირი და კინტო	84
ვირების მესია	85
ვირების მესია	86
ბრუციანი ვირი	87
ვირები მარბილში	88
გლოვა	89
ბარათი ვირებს	90

რეკოლუტია:

მე ვარ გლაფიატორი	93
-------------------	----

